

Valtuustoaloite, Vantaa

Vuoroasuminen oppilaaksioton ja koulukyydin perusteeksi

Vantaa haluaa profiloitua lapsiystävällisenä ja perheystävällisenä kuntana sekä haluaa satsata ennaltaehkäisevään lastensuojeluun- ja perhetyöhön. Kaupunki tukee lapsiperheiden hyvinvointia lukuisin tavoin, varsinkin ydinperhe- ja yksinhuoltotilanteissa. Vuosittain Suomessa noin 30 000 – 40 000 lasta kokevat vanhempiensa eron. Vantaalla asia koskettaa myös laajalti. Vanhemmat solmivat tai oikeus päättää lähes aina yhteishuollon lapsille. Se tarkoittaa lapselle pääsääntöisesti kahta erillistä kotia.

Vuoroasuminen, eli vanhempien tosiasiallinen hoitovastuun jakautuminen on käytännön tasolla valtavirtaistumassa Ruotsin tapaan päämalliksi. Hyvät kokemukset, laaja tutkimustieto, Euroopan neuvoston suositus (2079/2015) sekä parhaillaan uudistettavan lastenhuoltolaki yhdessä johtavat tähän. THL:n kouluterveyskyselyn (2013) mukaan pääkaupunkiseudulla joka neljäs peruskoululainen ja ammattiin opiskeleva sekä joka viides lukiolainen asuu kahdessa kodissa. Kehitys on nopeaa.

Vuoroasumisratkaisu on yhä useampien vantaalaisten lasten ja lapsiperheiden arkea. Kaupungin lapsiin ja perheisiin kohdistuvat tuki ja palvelut eivät kuitenkaan merkittävää muutosta huomioi. Yhdenvertaisuus, saati lapsen ja perheiden hyvinvointia laajasti edistävät toimet asiassa puuttuvat.

Edellä mainituin perustein sekä liiteosuuden perusteluihin vedoten, me allekirjoittaneet kunnanvaltuutetut esitämme, että Vantaa tukee eroperheiden esikoulu- ja peruskouluikäisten kasvua ja kehitystä sekä oikeutta kummankin vanhemman kasvatukseen ja hoivaan tapauksissa, joissa perhe on sopinut yhteishuoltosopimuksessa lapsen asumiseen vuoroviikoin jommankumman vanhemman luona, seuraavasti:

- A. **Kahdessa kodissa asuminen hyväksytään Vantaalla viralliseksi oppilaaksioton perusteeksi ja:**
- B. **Koulukyydit järjestetään veloituksetta lapsen molemmista yhteishuoltosopimukseen pohjautuvista kodeista silloin, kun lapsen oikeus koulukyytiin täyttyy koulumatkan pituuden tai muusta erityisestä syystä.**

Tanja Vahvelainen

Vantaalla 11.12.2017
Tanja Vahvelainen (Ps.)
kaupunginvaltuutettu

Perussuomalaiset valtuustoryhmä

Vihreä valtuustoryhmä

Assi Aura

Emmi Pajunen
Sreta Silvennoinen

Vaula Norrene

Majja Rautavaara-Hämäläinen

Minna Kuusela

Minna Atige
JOEL LINNAINMÄKI

SIRPA RAUPOKINEN

Liite 1. Taustaa

Ero on pahimmillaan lapselle erittäin raskas ja haavoittava kokemus, ja sen myötä kasvaa riski menettää tärkeä läheissuhde toiseen vanhempaan. Edesauttaja voi olla syrjivä ja epätasa-arvoinen järjestelmä, jossa vain lapsen asuinsoitteen mukaan erilaiset lapseen kohdistuvat tuet- ja palvelut hoituvat. Tosiassialliset asumis- ja huoltoratkaisut jätetään huomioimatta. Em. tilanne vanhentuneisiin asenteisiin ja käytäntöihin yhdistettynä aiheuttaa sadoille, jopa tuhansille lapsille ja vanhemmille haastavan tilanteen: lapsi ja toinen yhteishuoltaja rajataan tukien/palvelujen ulkopuolelle. Tilanne saattaa altistaa jopa turhiin lastensuojeluongelmiin, kun se pienin näkökulmamuutoksinkin ja panostuksin voitaisiin se estää.

Eronneet vanhemmat asetetaan lapsenedun vastaisesti heti alkuvaiheessa eriarvoiseen asemaan heidän vanhemmuudessaan, vaikka lapsella todellisuudessa onkin kaksi yhtä tärkeää kotia. Etä- ja lähivanhempien käsitteistä tulee luopua sekä lainsäädännössä ja käytännöissä, että yleisessä kielenkäytössä. Vantaa voisikin olla kehityskäytänteissä yksi edelläkävijöistä.

Tarvitaan selkeitä uudistuksia. Yksi, erittäin konkreettinen ja korjattavissa oleva asia on koulukyytien järjestäminen lapsen molemmista kodeista. Nykytilanteessa koulukyyti vie lapsen esimerkiksi isän luota toisella viikolla, mutta ei äidin luota toisella viikolla. Äidin ja lapsen on itse hoidettava kouluun meno, vaikka naapuruston lapset kulkisivat kouluun kunnan järjestämällä kyydillä. Rääkkylän kunta on toiminut asiassa lapsiystävällisesti ja päätti parisen vuotta sitten järjestää kyydit molempien vanhempien luota.

Toinen keskeinen korjattava asia on se, että nykylainsäädännön mukaan lapsella ei voi olla kahta osoitetta, joten kaupungin näkökulmasta kaikilla koululaisilla on vain yksi koti. Tämä aiheuttaa perheille hankaluuksia koulu- ja esikoulupaikkaa hakiessa. Virallisen kotiosoitteen mukainen lähikoulu tai esikoulu ei aina ole lapsen sujuvan arjen sekä turvallisen tai kohtuullisen koulumatkan kannalta paras vaihtoehto toisesta kodista kuljettaessa.

YK:n lapsen oikeuksien sopimus luo perustan lasten oikeuksille. Se on ollut Suomessa lakina voimassa vuodesta 1991. Valtion ja kuntien on noudatettava sopimuksen velvoitteita. Sopimus edellyttää, että lapsia koskevissa päätöksissä on ensisijaisesti harkittava lapsen etua. Lapsivaikutusten arvioinnilla saadaan selville, millaisia hyötyjä tai haittoja lapsiin kohdistuvilla päätöksillä ja toiminnalla on. Arviointi on myös käytännöllinen työkalu kunnan talousarvion tarkastelemiseen lapsen oikeuksien näkökulmasta. Lapsivaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon lasten ja nuorten oma näkökulma aikuisten näkökulman lisäksi.

THL:n kouluterveyskyselyn (2013) (<http://bit.ly/2vhCqDI>) mukaan pääkaupunkiseudulla joka neljäs peruskoululainen ja ammattiin opiskeleva sekä joka viides lukiolainen asuu kahdessa kodissa.

Rääkkylässä ilmaiset koulukyydit on nykyään mahdollistettu molempien vanhempien luota vuoroasumistilanteissa. Helsingissä puolestaan on valtuustoaloitteella esitetty, että vakituinen kahdessa kodissa asuminen hyväksytään viralliseksi oppilaaksioton perusteeksi.

Molemmat ovat lapsen edun mukaisia kehystoimia ja vähentävät lapsen edun vastaisten toimien haittavaikutuksia, lisäten laajemminkin hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. On huomioitava, että näiden toteuttamista ei mikään laki estä, vaan jo perustuslain henkikin pikemminkin asiaan velvoittaa. Vantaa tarvitsee lisää positiivisia lapsi uutisia!

Linkit lisätietoihin: Mitä tiedämme vuoroasumisesta?

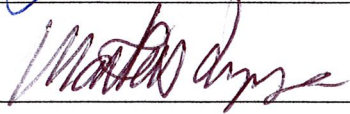
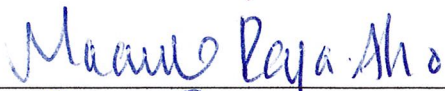

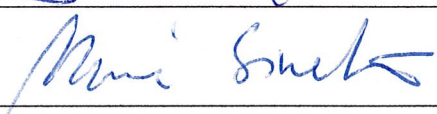

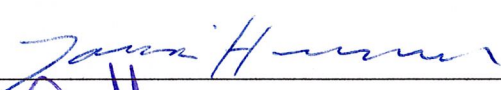
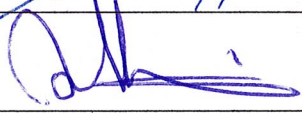

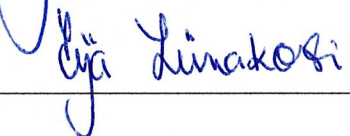
<https://www.slideshare.net/THLfi/vuoroasuminen-erolasten-lhtkohdaksi-lakiin>

Oikeusministeriön mietintö ja lastenhuoltolain prosessin tilanne:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=06ed3c8f-5051-426c-8d44-315f17545968>

Allekirjoitus ja nimen selvennys

1.		Niilo Karkk
2.		Kirsi Hakola
3.		KAI-ANN LUNDELL
4.		Sari Lahti
5.		TIINA TUOMI
6.		JAN EDEMANN
7.		MIKA KASONEN
8.		Antero Eerola
9.		Chau Nguyen
10.		JUSSI SARAMO
11.		Jari Jaaskelainen
12.		Salla Lindblod-Palo
13.		Jaana Heiskanen
14.		JARMO ESKELINEN
15.		Pirna Letto
16.		TARO EKLUND.
17.		KATI MIETTINEN
18.		SAMI KANERVA

19.		L. NOBERES
20.		MARXUS LYYRA
21.		MAARIT RÄSÄNEN
22.		Jenni Chen-Ye
23.		Marianne Siikäläinen
24.		JARI-PEKKA
25.		JOUNI HERRANEN
26.		JUHA MALMI
27.		TIMO AUVINEN
28.		JANNE LEPPÄNEN
29.		EIJA LINAKOSKI
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		

37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		
51.		
52.		
53.		
54.		
55.		

56.		
57.		
58.		
59.		
60.		
61.		
62.		
63.		
64.		
65.		
66.		
67.		